

U s n e s e n í

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Michala Rendy, ve věci navrhovatele **Přípravný výbor na konání místního referenda v obci Zubří** ve složení Martin Novák, bytem Nádražní 31, Zubří, Karel Šimurda, bytem Sídliště 6. května 1016, Zubří, Ivana Boráková, bytem Sídliště 6. května 1103, Zubří, Jaroslav Stančík, bytem Rožnovská 434, Zubří, a Petr Pavlíček, bytem Hamerská 624, Zubří, za který jedná zmocněnec Martin Novák, bytem Nádražní 31, Zubří, za účasti **města Zubří**, se sídlem U Domoviny 234, **o návrhu na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, a o návrhu na vyhlášení místního referenda,**

t a k t o :

I. Návrh, aby soud určil, že návrh Přípravného výboru na konání místního referenda v obci Zubří, podaný dne 9. 5. 2017 městu Zubří, o otázce: „*Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?*“, nemá nedostatky, **se zamítá.**

II. Návrh, aby soud vyhlásil místní referendum v územním obvodu města Zubří o otázce: „*Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?*“, **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Navrhovateli **bude** z účtu Krajského soudu v Ostravě po právní moci tohoto usnesení **vrácen** zaplacený soudní poplatek ve výši 1.000 Kč.

Odůvodnění:

Navrhovatel se návrhem doručeným soudem dne 2. 6. 2017 domáhal určení, že jeho návrh na konání místního referenda v obci Zubří o otázce „*Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?*“, podaný dne 9. 5. 2017, nemá nedostatky, a dále se domáhal vyhlášení místního referenda o uvedené otázce soudem, a to v době konání nejbližších voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

V návrhu uvedl, že dne 9. 5. 2017 podal městu Zubří návrh na konání místního referenda o otázce „*Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?*“, k němuž připojil podpisové archy s podpisy 1.510 občanů obce, přičemž ke konání referenda je třeba 930 podpisů). Dne 24. 5. 2017 byl zmocněnec navrhovatele vyzván Městským úřadem Zubří k odstranění nedostatků návrhu, přičemž městský úřad ve výzvě dále uvedl, že zkontroloval k návrhu připojené podpisové archy s 1.510 podpisy, přičemž u 177 podpisů zjistil vady. Městský úřad stanovil navrhovateli k odstranění vad návrhu lhůtu 8 dnů. Na výzvu navrhovatel odpověděl podáním ze dne 25. 5. 2017, v němž se podrobně vyjádřil k jednotlivým bodům výzvy a sdělil úřadu, že vytýkané vady jsou vadami domnělými, resp. některé požadované údaje doplnil. Dále navrhovatel uvedl, že dne 1. 6. 2017 se konalo 16. zasedání zastupitelstva, kde měl být dle obsahu pozvánky předmětný návrh na konání místního referenda projednán, avšak zastupitelstvo o návrhu nerozhodlo.

Dále navrhovatel uvedl, že dne 18. 5. 2017 přijalo zastupitelstvo města na svém zasedání usnesení č. ZM 15/03, kterým schválilo vyhlášení místního referenda v obvodu obce Zubří o otázce: „*Jste pro, aby město Zubří realizovalo projekt Multifunkční areál Zubří – vnitřní bazén pro školy a veřejnost s provozem wellness a provoz bufetu s dětským koutkem a kuželnou, venkovní nerezové bazény se zázemím, a výstavbou Lékařského domu a Komunitního domu pro seniory, dle příslušných pravomocných stavebních povolení?*“. Toto vyhlášené referendum však dle názoru navrhovatele nebrání vyhlášení místního referenda dle jeho návrhu, neboť při svolání zasedání zastupitelstva, na němž bylo toto referendum schváleno, nebyla dodržena 7 denní lhůta dle § 93 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a jednacího řádu, vyhlášení takového referenda bránil ve smyslu § 16 zákona č. 22/2014 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZMR“) právě dříve podaný návrh přípravného výboru na konání místního referenda o obdobné otázce, a dále zastupitelstvo nevedlo v rozporu se ZMR ve vyhlášení den konání místního referenda. Navrhovatel uvedl, že město Zubří s cca 5.500 obyvateli, z toho cca 4.600 voliči, může ze svých příjmů ročně uvolnit na investiční akce asi 30 mil. Kč. Po volbách v roce 2014 začala vládnoucí koalice prosazovat výstavbu tzv. Multifunkčního areálu s krytým i venkovním bazénem, wellness a restaurací (později kuželnou) v odhadované ceně asi 150 mil. Kč, na což měl navazovat Lékařský dům za asi 27 mil. Kč a Komunitní dům pro seniory za asi 30 mil. Kč, přičemž vše by mělo být realizováno z úspor z předchozích let, a dále úvěru. Realizace uvedených akcí by však dle navrhovatele vyčerpala volné zdroje na investice v dalších letech a generuje i do budoucna každoroční ztrátu, zejména u krytého bazénu v řádech milionů Kč.

Uvedené stavební akce nebyly dle navrhovatele zastupitelstvem nikdy řádně schváleny, žádost demolici stávajícího objektu funkční kuželny, o územní rozhodnutí i stavební povolení podával starosta obce bez předchozího souhlasu rady obce či zastupitelstva. Opozice od počátku uvedenou megalomanskou akci neúspěšně kritizovala. Záhy se s kritikou přidali i občané. V prosinci 2016 byla městskému úřadu i zastupitelstvu předána petice proti krytému bazénu a pro obnovu současného venkovního koupaliště s asi 330 podpisy, k níž se po medializaci případu připojilo dalších 400 občanů. Zastupitelstvo však na zasedání dne 9. 3. 2017 nepřijalo k petici žádné stanovisko a odmítlo návrh opozice na přípravu referenda ke krytému bazénu. Naopak rada města schválila dne 17. 3. 2017 výběrové řízení na krytý a venkovní bazén v režimu podlimitní zakázky. Ačkoli si opozice vynutila konání mimořádného zastupitelstva k přípravě referenda dne 13. 4. 2014, zastupitelstvo tento návrh opět odmítlo. Proto byl dne 18. 4. 2017 ustaven přípravný výbor, který dne 24. 4. 2017 zahájil sbírání podpisů a dne 9. 5. 2017 předložil návrh městu. Dle navrhovatele sice § 16 ZMR řeší toliko kolizi návrhů přípravných výborů, avšak za použití analogie legis je třeba aplikovat toto ustanovení i na posuzovaný případ. Referendum vyhlášené zastupitelstvem dne 18. 5. 2017 považuje navrhovatel s ohledem na popsané skutečnosti za účelovou snahu zmařit referendum požadované občany, kdy konání dvou paralelních referend povede k rozmělnění hlasujících a tím i k nižší účasti, přičemž je i otázkou, zda by obě položené otázky vedle sebe obstály. Přípravný výbor zahájil svou činnost dříve a jeho návrh byl podán jako první. Proto navrhovatel požadoval, aby soud vydal předběžné opatření, jímž by městu uložil okamžité ukončení činnosti na referendu vyhlášeném zastupitelstvem dne 18. 5. 2017, neboť uskutečněním uvedeného „trureferenda“ hrozí přípravnému výboru i celému městu závažná újma. Otázka je totiž zastupitelstvem položena tak, že nutí odpovědět občany o třech samostatných stavbách, které mají vlastní dokumentaci, schvalování i financování jednou odpovědí. Pokud odpoví občané souhlasně, může se stát, že budou ve výsledku realizovány jen bazény a z finančních či jiných důvodů nebudou následně realizovány projekty Lékařského domu a domu po seniory. Pokud odpoví občané nesouhlasně z důvodu nesouhlasu s výstavbou multifunkčního areálu, nebudou již moci využít projekty na Lékařský dům a dům po seniory. Dále uvedl, že otázka položená zastupitelstvem odkazuje na pravomocné stavební povolení, avšak název projektu uvedený v otázce neodpovídá názvu projektu ve stavebním povolení pro multifunkční areál ze dne 2. 12. 2016. Stavební povolení na lékařský a seniorský dům nejsou nikde zveřejněna, stejně jako projektové dokumentace k nim. Občané tak budou nuceni rozhodovat se o objektech za 210 mil. Kč, které nemohou pro nedostatek informací nezávisle posoudit. Kumulace uvedených objektů je tak nepřijatelná a otázka položená zastupitelstvem je ve smyslu § 8 odst. 3 ZMR nejednoznačná. Referendum vyhlášené zastupitelstvem je tak toliko manipulací s veřejností neznalé zákulisí celého projektu.

Město Zubří navrhovalo zamítnutí návrhu. Uvedlo, že návrhu navrhovatele na konání místního referenda řádně, tj. ve lhůtě 15 dnů (§ 12 odst. 1 ZMR), vytkl nedostatky a stanovil mu v souladu s § 12 odst. 2 ZMR 8 denní lhůtu k jejich odstranění. Navrhovatel však nedostatky svého návrhu na konání místního referenda podáním ze dne 25. 5. 2017 zcela neodstranil, což mu město sdělilo svým přípisem ze dne 8. 6. 2017. Dále uvedl, že již dříve, tj. před doručením předmětného vadného

návrhu navrhovatele, byla dne 24. 3. 2017 na město Zubří doručena žádost 7 zastupitelů o konání zasedání zastupitelstva města s jediným bodem, doslova: „*Vyhlášení referenda ve věci otázky Souhlasíte s výstavbou multifunkčního areálu Zubří – vnitřní bazén pro školy a veřejnost s provozem wellness a provoz bufetu s dětským koutkem a kuželnou, venkovní nerezové bazény se zázemím v předpokládané hodnotě 122 mil. Kč bez DPH?*“. Tento návrh sice dne 13. 4. 2017 nebyl schválen, rada města však na své schůzi dne 26. 4. 2017 vyhodnotila, že vzhledem k názorovým rozdílům mezi zastupiteli i občany, by měl být znám názor všech obyvatel a dohodla se, že bude svoláno zastupitelstvo na den 11. 05. 2017. Dne 3. 5. 2017, tj. před doručením návrhu navrhovatele, bylo tedy svoláno 14. zasedání zastupitelstva na den 11. 5. 2017, jehož předmětem mělo být mj. též vyhlášení referenda ve věci otázky: „*Jste pro, aby město Zubří realizovalo projekt Multifunkční areál Zubří – vnitřní bazén pro školy a veřejnost s provozem wellness a provoz bufetu s dětským koutkem a kuželnou, venkovní nerezové bazény se zázemím, a výstavbou Lékařského domu a Komunitního domu pro seniory, dle příslušných pravomocných stavebních povolení?*“. Jelikož v okamžiku schvalování programu nebyl v sále dostatečný počet zastupitelů pro jeho schválení a dohadovací jednání nemělo úspěch, starosta 14. zasedání ukončil. V mezidobí byl městu doručen vadný návrh navrhovatele. Město Zubří však i nadále mělo a má zájem na konání místního referenda s otázkou formulovanou výše, proto bylo dne 12. 5. 2017 svoláno 15. zasedání zastupitelstva na den 18. 5. 2017. Otázka uvedená navrhovatelem v nikoli bezvadném a navíc z časového pohledu pozdějším návrhu na konání místního referenda, tj. otázka „*Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?*“ je zavádějící a nepřesná. Naopak otázka formulovaná zastupitelstvem je v kontextu plánované stavby otázkou přesnější a hlasujícímu jednoznačně umožňující odpověď. Projekt Multifunkčního areálu v Zubří se skládá ze čtyř etap a je na ně vystavena řada propojených stavebních povolení. 1. a 2. etapa projektu je již v současné době ve veřejné zakázce na výběr zhotovitele stavby. Tyto dvě etapy zahrnují budovu obsahující technologie pro bazény, vnitřní bazén, sauny, wellness, dětský koutek, občerstvení a novou kuželnu, a venkovní areál, kde se bude nacházet venkovní bazén, dětský bazének, šatny a další příslušenství. 3. a 4. etapa je Lékařský dům a Dům pro seniory, které vzniknou na místě současné ubytovny, ve které je v přízemí kuželna, kde probíhají mj. krajské soutěže místního oddílu a je hojně využívána veřejností. Pokud by veřejnost odhlasovala, že z uvedeného projektu nebude postavena pouze část budovy s vnitřním bazénem, pak by stavební povolení k danému projektu, jako celku nebylo možno aplikovat, a tudíž by projekt nebyl realizován vůbec; tj. nebyla by zhotovena technologie pro venkovní bazén, starou kuželnu by nebylo možno zbourat a postavit kuželnu novou a nebylo by ani možné postavit Lékařský dům, resp. Dům pro seniory. Na vytržení části projektu by bylo by nutné vynaložit další finanční prostředky města na změnu projektové dokumentace, územních a stavebních povolení, atd., přičemž tyto nákladové a rozpočtové dopady zcela v odhadu nákladů navrhovatele na realizaci rozhodnutí přijatého v místním referendu a způsob jejich úhrady z rozpočtu absentují. Informace o konání 15. zasedání zastupitelstva byla zveřejněna způsobem v místě pro veřejnost obvyklým, tj. na úřední desce, internetu, resp. webových stránkách města Zubří a navíc i jak je ve městě Zubří běžné místním rozhlasem a ve vývěsních skříňkách, přičemž program 15. zasedání obsahoval všechny body, které byly

v programu 14. zasedání. Město uznává, že § 93 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. stanovená 7 denní lhůta byla zkrácena na 6 dní, avšak termín konání 15. zasedání dne 18. 5. 2017 byl městem zvolen z toho důvodu, že je zažitou tradicí, že zasedání zastupitelů města Zubří se konají vždy ve čtvrtek. Na zasedání přišlo 18 z celkového počtu 21 zastupitelů města Zubří, na zasedání dostavila i veřejnost v počtu cca 20 občanů, což je běžné vzhledem k předchozím zasedáním. Program zasedání byl schválen za účasti všech 18 zastupitelů, a to 12 hlasy, tj. potřebným počtem hlasů. Závěrem město uvedlo, že si je vědomo práv navrhovatele ve vztahu k jeho návrhu na konání místního referenda ze dne 24. 4. 2017, proto je připraveno na nejbližší schůzi rady města tento návrh projednat a předložit k projednání zastupitelstvu na jeho nejbližším zasedání. Otázkou však zůstává, zdali by případné další místní referendum v podstatě v téže věci, tj. fakticky konkurující referendu schválenému zastupitelstvem nebylo obsolentní, s ohledem na skutečnost, že by obě případná místní referenda řešila jednu a tutéž otázku, jakož i s ohledem na navrhovatelem navržený termín konání místního referenda, až ke dni konání nejbližších voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (tj. v termínu 20. - 21. 10. 2017), který následuje takřka čtyři měsíce po místním referendu schváleném zastupitelstvem. Cílem navrhovatele je dle města zřetelně posunout termín konání referenda co nejdále v tomto roce s cílem poškodit město, které má naopak zájem na konání referenda v co nejkratším časovém okamžiku, a to i s ohledem na probíhající výběrová řízení ve vztahu k danému projektu. Termín vyhlášení místního referenda z rozhodnutí zastupitelstva je plně v souladu s podmínkami uvedenými v § 14 ZMR. Konkurenci předmětných referend způsobil sám navrhovatel, přičemž zastupitelstvem schválené místní referendum by mělo mít zcela jednoznačně přednost.

Podle § 57 odst. 1 ZMR právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu má přípravný výbor, jestliže

- a) nesouhlasí s výzvou obecního úřadu nebo magistrátu statutárního města k odstranění vad podle § 12 odst. 2,
- b) zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b).

Podle odst. 2 téhož ustanovení ZMR návrh je třeba podat nejpozději

- a) do 10 dnů od doručení písemné výzvy k odstranění vad,
- b) do 20 dnů od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, kde měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, na kterém toto zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.

Na tuto zákonnou úpravu dále navazuje zákonná úprava obsažená v § 91a a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podle § 91a odst. 1 s.ř.s. návrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat

- a) určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky,
- b) vyhlášení místního referenda,
- c) vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu,
- d) vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu.

Ze shora uvedeného vyplývá, že zákonná úprava předvídá dva druhy návrhů na ochranu ve věcech místního referenda před jeho konáním, a to:

- 1) návrh na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, který podává přípravný výbor v případě, že nesouhlasí s výzvou k odstranění vad návrhu, kdy pro tento typ návrhu je zákonem stanovena lhůta k jeho podání 10 dnů od doručení výzvy; a
- 2) návrh na vyhlášení místního referenda, kterou podává přípravný výbor v případě, zastupitelstvo obce na svém nejbližším zasedání nerozhodlo o návrhu přípravného výboru nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí, zde je stanovena lhůta k podání návrhu 20 dnů od jednání zastupitelstva obce, kde měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce, na kterém toto zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.

Navrhovatel se podaným návrhem domáhá jak určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky dle § 91a odst. 1 písm. a) s. ř. s., tak vyhlášení místního referenda dle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s., proto se na podání návrhu vztahuje jak lhůta uvedená v § 57 odst. 1 písm. a) ZMR, 10 dnů od doručení písemné výzvy k odstranění vad návrhu, tak lhůta uvedená v § 57 odst. 1 písm. b) ZMR, t.j. lhůta 20 dnů od jednání zastupitelstva, na němž mělo být o návrhu rozhodnuto.

Mezi účastníky není sporným, že výzva k odstranění nedostatků návrhu byla zmocněnci navrhovatele doručena dne 24. 5. 2017. Jelikož byl návrh k soudu podán dne 2. 6. 2017, byl podán v rámci 10 denní lhůty dle § 57 odst. 1 písm. a) ZMR. Ve vztahu k návrhu na vyhlášení referenda se soud musel zabývat, kdy se konalo nejbližší jednání Zastupitelstva města Zubří, které mělo o návrhu navrhovatele rozhodnout. Nejbližší zasedání zastupitelstva po podání návrhu se konalo dne 18. 5. 2017, nicméně s ohledem na skutečnost, že do konání uvedeného zasedání zastupitelstva neuběhla 15 denní lhůta pro přezkoumání podaného návrhu městským úřadem dle § 12 odst. 1 ZMR, který posléze zformuloval a zaslal navrhovateli výzvu k odstranění vad, nejednalo se o nejbližší zasedání zastupitelstva ve smyslu § 13 odst. 1 ZMR. Tím bylo až zasedání svolané na den 1. 6. 2017 (16. zasedání), na němž však dle usnesení zveřejněného dne 5. 6. 2017 (<http://mesto-zubri.cz/uredni-zaznamy.php?typ=1>), nebylo o návrhu rozhodnuto, ačkoli tento byl součástí návrhu programu zasedání. Návrh na vyhlášení referenda soudem byl tak podán i v rámci 20 denní lhůty dle § 57 odst. 1 písm. b) ZMR.

Krajský soud proto přistoupil k věcnému posouzení návrhu.

Podle § 10 odst. 1 ZMR návrh přípravného výboru musí obsahovat

- a) označení území, na němž se konání místního referenda navrhuje,
- b) znění otázky, popřípadě otázek, navržené k rozhodnutí v místním referendu,
- c) odůvodnění návrhu,

- d) odhad nákladů spojených s provedením místního referenda a realizací rozhodnutí přijatého v místním referendu a způsob jejich úhrady z rozpočtu obce, popřípadě statutárního města,
- e) označení zmocněnce z členů přípravného výboru,
- f) jména a příjmení členů přípravného výboru, jejich datum narození, místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, kterým se rozumí adresa pobytu (dále jen "adresa"), a jejich vlastnoruční podpisy.

Podle odst. 2 téhož ustanovení přílohu návrhu přípravného výboru, která je jeho součástí, tvoří podpisová listina (§ 11) s očíslovanými podpisovými archy.

Z listin předložených oběma účastníky soud zjistil, že navrhovatel podal dne 9. 5. 2017 městu Zubří návrh ze dne 24. 4. 2017 na konání místního referenda v termínu konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (20.- 21. 10. 2017), kde prezentuje splnění náležitostí podle § 10 odst. 1 ZMR takto:

- a) označení území: katastrální území Zubří (okres Vsetín), kód katastrálního území 793787.
- b) znění otázky: „Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?“
- c) odůvodnění návrhu: navrhovatelé popsali, že a z jakých důvodů nesouhlasí s realizací projektu Multifunkční areál – Zubří – sportovní budova s vnitřním bazénem, wellness, bufetem, kuželnou venkovní nerezový bazén s tobogánem a skluzavkou a dětský bazén, provozní objekt, sezónní objekt, zpevněné plochy (viz výše shodně v návrhu k soudu).
- d) odhad nákladů spojených s provedením navrhovaného místního referenda: navrhovatel se domnívá, že náklady spojené s konáním místního referenda budou s ohledem na navrhované konání společně s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR toliko poměrné, přičemž budou spočívat zejména v nákladech na tisk hlasovacích lístků a na zvýšené odměny členů komisí. Výše nákladů je městu známa z jeho úřední činnosti, navrhovatel je odhaduje ve výši 20.000 Kč. Na realizaci rozhodnutí občanů dle navrhovatele v případě zamítavé odpovědi nevzniknou městu žádné další náklady nad rámec těch, které již byly na přípravu projektu vynaloženy, naopak dojde k výrazné úspoře. V odůvodnění návrhu navrhovatel uvedl, že celkové rozpočtové náklady na výstavbu uvedeného projektu nejsou známy, nicméně dle vyhlášené veřejné zakázky nesmí nabídková cena v rámci podaných nabídek přesáhnout částku 130 mil. Kč bez DPH.
- e) označení zmocněnce z členů přípravného výboru: Martin Novák, nar. 9. 5. 1994, bytem Nádražní 31, Zubří. Úkony zmocněnce jsou pro přípravný výbor závazné.
- f) jména a příjmení členů přípravného výboru: v návrhu jsou identifikováni členové přípravného výboru, a to u každého jménem, příjmením, datem narození a bydlištěm (shodně v záhlaví tohoto usnesení), kdy u identifikace každého z členů přípravného výboru je připojen jeho podpis.

K návrhu bylo připojeno 120 archů podpisových listin s 1.510 podpisy.

Dne 24. 5. 2017 byla zmocněnci přípravného výboru doručena výzva Městského úřadu Zubří k odstranění nedostatků návrhu, podle které:

- 1) návrh nebyl navrhovatelem adresován a doručen městskému úřadu, ale městu;

- 2) návrh obsahuje nesprávné datum podpisu, které předchází okamžiku, kdy došlo k zahájení sběru podpisů v dané věci;
- 3) návrh obsahuje vadný odhad nákladů spojených s provedením místního referenda ve výši 20.000 Kč, ačkoli tyto by byly daleko vyšší, neboť spojení komisí pro konání referenda a voleb není možné;
- 4) návrh neobsahuje odhad nákladů spojených s realizací rozhodnutí přijatého v místním referendu a způsob jejich úhrady z rozpočtu, a to odhad pro případ kladného výsledku a odhad pro případ záporného výsledku.

Městský úřad dále ve výzvě dále uvedl, že zkontroloval k návrhu připojené podpisové archy s 1.510 podpisy, přičemž u 177 podpisů zjistil vady. K odstranění vad návrhu stanovil navrhovateli lhůtu 8 dnů.

Na výzvu navrhovatel reagoval podáním ze dne 25. 5. 2017, v němž namítl, že se jedná o toliko formální nedostatky, přičemž se podrobně vyjádřil k jednotlivým bodům výzvy. Uvedl, že návrh předložil Městskému úřadu v Zubří dne 9. 5. 2017 a to, že v hlavičce je uvedeno město Zubří o tom, komu byl návrh předložen, nevyovídá. Uvedl, že se jedná o návrh směřující do oblasti samosprávy, přičemž subjektem veřejné správy je obec, nikoli úřad, přičemž v případě sporu o bezvadnost návrhu by rovněž obec byla stranou sporu. V případě, že by podání došlo orgánu nepřislušnému k jeho vyřízení, měl by být předán orgánu příslušnému, což se ostatně zřetelně stalo, neboť se městský úřad návrhem zabýval. Tvrzený nedostatek tedy odstranil sám úřad tím, že návrh akceptoval. Dále uvedl, že datum uvedené v návrhu vyovídá o tom, kdy byl tento návrh skutečně vytvořen. ZMR nestanoví, zda má být návrh vytvořen před nebo po sčítání podpisů, přičemž z hlediska informovanosti podepisujících je vhodné, aby byl návrh vytvořen před sbíráním podpisů. Výtky vůči datu podpisů členů výboru jsou nedoloženými spekulacemi. Ve vztahu k nákladům navrhovatel uvedl, že provedl toliko odhad nákladů, nikoli konstatování předem známé veličiny. Potřebné podklady jsou přitom právě v rukou města. Navrhovatel uvedl, co je třeba do nákladů započítat, přičemž dle judikatury soudů plně postačuje odkaz na obdobné náklady k nákladům při konání voleb. Základ výpočtu nákladů navrhovatelem přitom působí reálněji než částka 100.000 Kč, kterou uvedlo zastupitelstvo jako odhad nákladů spojených s konáním referenda vyhlášeného dne 18. 5. 2017, neboť odhad navrhovatele vychází z částek odměn pro členy komisí, které byly zastupitelstvem schváleny (650 Kč pro 24 členů komisí a 800 Kč pro 6 předsedů komisí, tj. celkem 20.400 Kč). Další náklady v řádu stovek nebo pár tisíc lze očekávat na tisk lístků. Ve vztahu k nákladům na realizaci rozhodnutí přijatého v referendu v případě kladného výsledku navrhovatel uvedl, že bližší informací než údajem 130 mil. Kč, uvedeným ve vyhlášení veřejné zakázky nedisponuje. Návrh byl podpořen dostatečným počtem hlasů, tudíž je bezvadný a měl by být radou města neprodleně předložen zastupitelstvu k projednání.

Na sdělení navrhovatele reagoval městský úřad sdělením ze dne 8. 6. 2017, v němž navrhovatele opakovaně vyzval k odstranění nedostatků, když uvedl, že návrh je třeba podat městskému úřadu a byl-li předložen městu, je nutno tento formální nedostatek opravit formálním způsobem. Datum návrhu považuje úřad za nereálné, když dne 24. 4. 2017 nemohl být podepsán návrh s uvedením počtu

podpisů, když k počátku jejich sběru došlo nejdříve 27. 4. 2017. datum je tedy dle úřadu třeba formálně opravit. Nedostatek v odhadu nákladů spojených s konáním referenda byl dle úřadu podáním ze dne 25. 5. 2017 odstraněn. Stále však dle úřadu chybí informace o tom, jaké náklady vzejdou městu Zubří z kladné odpovědi, tj. z odpovědi Chceme krytý bazén v městě Zubří, a zejména, co bude znamenat záporná odpověď. Dále městský úřad uvedl, že v návrhu je třeba opravit počet bezvadných podpisů na 1.333.

Krajský soud k jednotlivým vytýkaným nedostatkům uvádí:

Dle § 12 odst. 1 ZMR „*návrh přípravného výboru spolu s přílohou předkládá přípravný výbor obecnímu úřadu...*“. Krajský soud nebyl s to pro absenci podkladů přezkoumat sporná tvrzení účastníků o tom, komu byl reálně předmětný návrh dne 9. 5. 2017 předán, resp. doručen, neboť soudu nebyl předložen návrh s uvedením podacího razítka jeho příjemce. Krajský soud se však jednoznačně ztotožňuje s názorem navrhovatele, že i kdyby byl návrh podán městu Zubří a nikoli Městskému úřadu Zubří, jednalo by se maximálně o zcela formální nedostatek, který nemohl a zejména zřetelně neměl žádný vliv na materiální naplnění podmínky uvedené v § 12 odst. 1 ZMR, neboť návrh zjevně došel orgánu příslušnému k jeho posouzení, a to Městskému úřadu Zubří, který na něj dle § 12 odst. 2 ZMR ve lhůtě uvedené v § 12 odst. 1 ZMR reagoval. Krajský soud proto uzavírá, že v uvedeném smyslu neměl návrh navrhovatele nedostatky.

Datum sepsání návrhu není dle citovaného § 10 odst. 1 a 2 ZMR náležitostí návrhu, tudíž jeho případná vadnost nemůže být důvodem pro výzvu městského úřadu k odstranění vad návrhu ve smyslu § 12 odst. 2 ZMR. Krajský soud nadto plně nerozumí smyslu uvedené výtky a naopak považuje za zcela racionální vysvětlení časových souvislostí pořizování návrhu a podpisů na podpisových arších navrhovatelem. Počet podpisových archů, jakož i počet podpisů je ručně vepsán do připravených volných míst v předtištěném návrhu, tudíž výtka úřadu je pouhou spekulací. Krajský soud proto uzavírá, že v uvedeném smyslu neměl návrh navrhovatele nedostatky.

Odhad nákladů spojených s provedením referenda považuje sám Městský úřad Zubří dle sdělení ze dne 8. 6. 2017 za bezvadný, tudíž není třeba se uvedenou výtkou podrobněji zabývat. Krajský soud však pro úplnost uvádí, že s výtkami, které se váží k odhadu nákladů, se neztotožňuje a považuje již původní návrh navrhovatele v tomto směru za bezvadný. Krajský soud totiž zdůrazňuje, že § 10 odst. 1 písm. d) ZMR hovoří o odhadu nákladů spojených s provedením referenda. Návrh na konání místního referenda tak nemusí obsahovat detailní uvedení předpokládaných nákladů (jakkoli jejich případné uvedení nebude žádnou vadou návrhu). Smysl této náležitosti návrhu je soudy rozhodujícími ve správním soudnictví spatřován v tom, aby přípravný výbor při podávání návrhu bral v úvahu, že samotná tvorba rozhodnutí v místním referendu je spojena s určitými náklady, které budou zpravidla vyšší, než rozhodování prostřednictvím orgánů obce. Přípravný výbor by proto měl mít rámcovou představu o tom, kolik bude obec uspořádání místního referenda stát. Zákon zde tímto požadavkem zajišťuje, aby již ve fázi zpracování

návruhu na konání referenda byly brány v potaz i finanční aspekty takového návrhu a mohly tak sloužit jako jedno z hledisek pro rozhodnutí přípravného výboru, zda návrh na konání místního referenda podat, či nikoli. Touto regulací zákon napomáhá tomu, aby byly podávány ze strany přípravného výboru jen návrhy, které berou v potaz i možnou finanční zátěž pro obec spojenou s konáním místního referenda. Pro zvážení uvedených aspektů je pak dostačující pouze odhad nákladů, nikoli nutně např. jejich detailní vyčíslení s přesností na koruny. Jako nevyhovující by proto měl být označen jen návrh, který tento odhad vůbec neobsahuje nebo obsahuje odhad excesivní (srov. Rigel, F. Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou. Praha: Leges, 2011, s. 103). O uvedený případ se však v posuzované věci nejedná.

Rovněž odhad nákladů spojených s realizací rozhodnutí v referendu přijatém považuje krajský soud za vyhovující nárokům § 10 odst. 1 písm. d) ZMR, když již v původním návrhu navrhovatele bylo zmíněno, že nedisponuje přesnými informacemi o rozpočtových nákladech zamýšleného projektu města na vybudování předmětného multifunkčního centra, přičemž uvedl i částku 130 mil Kč, známou mu z obsahu vyhlášení veřejné zakázky. Zcela dostatečná je pak i úvaha o tom, že negativní odpověď na referenční otázku nezatíží rozpočet města prakticky nijak. Městský úřad pak konkrétně ve výzvě neuvedl, v čem uvedené odhady navrhovatele považuje za zcestné.

Ve vztahu k vadám podpisů uvedeným na podpisových listinách krajský soud uvádí, že městský úřad nijak nekonkretizoval, v čem tyto vady mají spočívat, přičemž ve sdělení ze dne 8. 6. 2017 toliko uvedl, že požaduje po navrhovateli změnit číslovku uvedenou v návrhu o počtu podpisů na podpisových listinách z čísla 1.510 na číslo 1.333, což je počet dle městského úřadu platných hlasů. Městský úřad tedy zjevně netvrdí a nikdy také netvrdil, že by se v důsledku existence vadných podpisů dostal počet těchto podpisů pod zákonný limit nutné podpory oprávněných osob ve smyslu § 8 odst. 2 ZMR. Krajský soud proto uzavírá, že v uvedeném smyslu neměl návrh navrhovatele nedostatky, resp. že případná existence vadných podpisů na podpisových listinách připojených k návrhu nemohla být oprávněným důvodem pro výzvu městského úřadu dle § 12 odst. 2 ZMR.

Za této situace musel krajský soud dále zvážít, zda by se v místním referendu, jehož vyhlášení se navrhovatel domáhá, rozhodovalo o věcech, které patří do samostatné působnosti obce a zda neexistuje některý z jiných důvodů vymezených v § 7 a § 8 odst. 3 ZMR, který by jeho konání vylučoval. Dle § 57 odst. 3 ZMR totiž rozhodnutí soudu o návrhu navrhovatele v této věci nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva obce. Soud se tak ocitá v postavení zastupitelstva obce, které o návrhu na vyhlášení místního referenda rozhoduje, tedy je povinen zkoumat i shora uvedené skutečnosti, byť městským úřadem výslovně nevytýkané.

Podle § 8 odst. 3 ZMR otázka navržená pro místní referendum musí být jednoznačně položena tak, aby na ni bylo možno odpovědět slovem „ano“ nebo slovem „ne“.

Požadavkem jednoznačnosti otázky, položené v místním referendu, se detailně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2012, č. j. Ars 2/2012-43, publikovaném pod č. 2799/2013 Sb. NSS (všechna zde odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na webové adrese www.nssoud.cz), v němž dovodil, že pro hlasování jsou tedy logicky vyloučeny otázky doplňovací, problematika místního referenda musí být uvozena režimem otázky zjišťovací. Tento výslovný požadavek zákona je v posuzované věci splněn, neboť na otázku „*Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?*“ lze zcela jednoznačně odpovědět ano, či ne.

Dle závěru Nejvyššího správního soudu je však další podmínkou i jednoznačnost položené otázky. Nejvyšší správní soud uvedl (odst. 41 až 43 citovaného rozsudku): *„Otázka musí mít v příslušném kontextu relativně přesný význam, který neumožňuje konkurující výklad. Položená otázka tedy zjevně nesmí být matoucí, vnitřně rozporná, dezinformační, sugestivní či kapciózní, nekonkrétní či neurčitá... Při rozhodování o jednoznačnosti zvolených otázek je třeba poměřovat předloženou otázku nikoli rigorózním právnickým okem, které i v jednoduché větě typu „Tak nám zabili Ferdinanda“ najde mnohovýznamost, ale reflektovat pohled běžného občana, jenž hlasuje v referendu. Tento koncept je v anglosaském common law známý jako reasonable person a je určitým standardem fiktivní osoby, s níž soudy při poměrování operují. Stručně řečeno: běžný volič musí vědět, o čem rozhoduje, čeho se otázka týká, měl by i rozumět důsledkům svého souhlasu či nesouhlasu v místním referendu. Z nastíněného rámce tedy plyne, že případná nejednoznačnost otázky musí dosahovat určité intenzity a navozovat matoucí a víceznačné interpretace běžnému adresátovi již při prvním čtení. Striktní interpretace by totiž nutně vedla k tomu, že by se zastupitelstva obcí snažila řadu nepohodlných otázek vetovat s poukazem na jejich nejednoznačnost.“*

Uvedeným požadavkům však dle názoru krajského soudu navrhovatelem pokládaná otázka nevyhovuje. Položená otázka totiž vyznívá zcela obecně a krajský soud tak v ní postrádá jakoukoli, byť jen jednoslovnou vazbu na projekt, jemuž se snaží navrhovatel zabránit. Položená otázka totiž užívá toliko obecného pojmu „krytý bazén“. Okem běžného občana tudíž nelze již při prvním přečtením otázky dovodit, že účelem referenda je získání stanoviska občanů ke zcela konkrétnímu projektu, který má být nadto financován z prostředků města. Pokládaná otázka tak dle názoru soudu nemá alespoň relativně přesný význam, který by neumožňoval konkurující výklad. Běžný volič tak nemusí vědět, o čem rozhoduje a čeho se otázka týká a tudíž by ani nemusel rozumět důsledkům svého souhlasu či nesouhlasu v takovém místním referendu.

Uvedeným způsobem se odlišuje posuzovaná otázka např. od otázky: *„Souhlasíte, aby bylo postaveno Návštěvnícké centrum pod Lysou horou v obci Malenovice v katastrálním území Malenovice, okres Frýdek-Místek?“*, kterou položil Krajský soud v Ostravě v referendu, které vyhlásil usnesením ze dne 28. 6. 2012, č. j. 22 A 75/2012-15, neboť v uvedené otázce je uveden název (viz velké „N“) konkrétního investičního projektu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2012, č. j. Ars 3/2012-27, jímž usnesení Krajského soudu v Ostravě ve věci malenovického referenda potvrdil, při posuzování jednoznačnosti uvedené

otázky uvedl, že za daných okolností je jednoznačné, že otázka pro místní referendum se týká právě realizace projektu, na který pod uvedeným názvem stěžovatel požádal o dotaci.

V posuzované věci však položená otázka zní: „*Jste pro krytý bazén ve městě Zubří?*“ Otázka je tedy formulována tak, že z ní nevyplývá ani existence již konkrétního projektu, ani skutečnost, že se má jednat o projekt, v němž má být nakládáno s prostředky města. Obdobně neurčitá otázka by mohla znít: „*Jste pro supermarket ve městě Zubří?*“ Otázka na existenci běžného objektu občanské vybavenosti ve městě však dle názoru krajského soudu není v referendu pro absenci určitosti přípustná. Výsledky místního referenda totiž budou představovat pro město závazný apel v tom smyslu, jak má k otázce umístění stavby jakéhokoli, tj. i zcela soukromého krytého bazénu stavěného soukromým investorem na soukromém pozemku (a to třeba i zcela privátního krytého bazénu „na dvě tempa“ na vlastní zahradě) přistupovat, tedy zda má jeho výstavbu podporovat či naopak se jí snažit zabránit. Výsledky místního referenda pak budou pro postoj města k této otázce závazné jak v době před zahájením územního řízení o umístění stavby jakéhokoli krytého bazénu (tedy zejména pro jednání s investorem, resp. stavebníkem), tak po případném zahájení takového územního řízení, v němž by mělo město postavení účastníka [viz § 85 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů], a jeho úkolem by bylo hájit důležité místní zájmy, například ty, jež vyplynou z výsledku místního referenda.

Odlišně by zdejší soud jistě přistupoval k hodnocení jednoznačnosti otázek typu „*Jste pro výstavbu větrných elektráren v obci?*“, „*Jste pro výstavbu celokrajské spalovny v obci?*“ apod., když v takových případech by se jednalo o projekty výrazně zasahující do životního prostředí a do kvality života v obci. O takovou situaci se ovšem v nyní posuzovaném případě nejedná.

Byť tedy není ideálem otázek pokládaných v referendu absolutní lingvistická jednoznačnost a soudy mají v otázkách místního referenda postupovat zdrženlivě s plným respektem k významu místního referenda jakožto prvku přímé demokracie, zformuloval navrhovatel dle názoru krajského soudu v posuzované věci otázku, jež má být v referendu položena, natolik matoucím a nejednoznačným způsobem, že není v souladu s parametry § 8 odst. 3 ZMR a jedná se o otázku z hlediska formulace vadnou.

Krajský soud proto návrh navrhovatele zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

S ohledem na skutečnost, že krajský soud rozhodl bezodkladně o věci samé, nerozhodoval již o návrhu na předběžné opatření, proto výrokem IV. rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1.000 Kč navrhovatelí.

Rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření je navíc v tomto okamžiku zcela bezpředmětné, neboť případné rozhodnutí, jímž by bylo takovému návrhu vyhověno, by vyvěšením tohoto usnesení na úřední desce soudu ze zákona zaniklo (§ 38 odst. 4 věta druhá s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Toto usnesení nabývá právní moci jeho vyvěšením na úřední desku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci.

V Olomouci dne 16. června 2017

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu